

Comitetul de Miniștri somează din nou Federația Rusă cu privire la executarea hotărârilor CtEDO în cauzele transnistrene

În cadrul ședinței Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (CM al CoE) desfășurată în perioada 5-7 iunie curent, a fost adoptată o decizie referitoare la grupul de cauze Mozer vs. Federația Rusă. Acest grup este format din 43 de cauze care se referă la diferite încălcări ale Convenției ce au avut loc în regiunea transnistreană a Republicii Moldova în perioada anilor 1997-2016.

În ceea ce privește grupul de **cauze Mozer**, Curtea a constatat următoarele încălcări:

Încălcări ale dreptului la viață (art. 2):

- Investigații ineficiente privind decesele rudelor reclamanților în timpul serviciului militar în „armata rmn” și eșecul „autorităților rmn” de a oferi o explicație satisfăcătoare în acest sens.
- Investigarea ineficientă și absența unui cadru legislativ și administrativ pentru descurajarea riscurilor la adresa dreptului la viață al victimei care a murit în urma consumului de ciuperci otrăvitoare cumpărate de la piață.
- Eșecul de a proteja viața rudei reclamantului în închisoare din cauza îngrijirilor medicale inadecvate și a lipsei unei investigații eficiente a decesului.

În 28 de cauze, Curtea a constatat *încălări legate de procedurile administrative/penale*, inclusiv:

- Încălări ale dreptului la libertatea și siguranța persoanei din cauza arestărilor sau reținerii dispuse de „instanțele rmn” (art. 5).
- Condiții inumane și degradante de detenție și/sau lipsa de îngrijiri medicale adecvate, precum și rele tratamente (art. 3).
- Încălări ale dreptului la un proces echitabil dat fiind că „instanțele rmn” nu pot fi calificate drept „tribunale independente și imparțiale instituite de lege” în sensul Convenției (art. 6).
- Încălări ale dreptului la respectarea vieții private și de familie din cauza perchezițiilor în apartament, restricții ale dreptului la vizite și de a vorbi în propria limbă în închisoare, precum și cenzura corespondenței (art. 8).
- Încălări ale libertății religioase din cauza refuzului de a permite o întâlnire cu un pastor în închisoare și o condamnare pentru eschivarea de la recrutarea în „armata rmn” (art. 9).
- Încălcare libertății de exprimare din cauza unei condamnări pentru propagandă electorală (art. 10).
- Încălcare libertății de întrunire din cauza unei amenzi aplicate pentru organizarea unei ședințe publice (art. 11).
- Lipsa unor căi de atac interne efective cu privire la plângerile reclamantilor (art. 13).
- Încălcare dreptului la cererea individuală prin împiedicarea reclamantului să semneze o împuternicire scrisă (art. 34).
- Încălcare dreptului de proprietate pe motiv de sechestr/confiscare de bunuri (art. 1 din Protocolul nr. 1).
- Încălcare libertății de circulație din cauza interzicerii de a părăsi teritoriul regiunii

transnistrene (art. 2 din Protocolul nr. 4).

În **patru cauze**, Curtea a constatat încălcări ale dreptului reclamanților la un proces echitabil în cadrul procedurilor civile, având în vedere că „instanțele rmn” nu puteau fi calificate drept „tribunale independente și imparțiale instituite de lege” (art. 6).

Alte **șase cazuri** vizează încălcări ale drepturilor de proprietate ale reclamanților din cauza confiscării mărfurilor/autoturismelor cu plăcuțe de înmatriculare moldovenești și aplicarea amenzilor; ca urmare a solicitării „autorităților rmn” ca reclamanții să încheie contracte de închiriere pentru terenul aflat deja în proprietatea lor sau refuzul accesului la terenul deținut sau închiriat. (încălcare ale art.1 din Protocolul nr. 1);

Totodată, **0 cauză** se referă la ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de circulație din cauza păstrării pașaportului său și a interzicerii de a părăsi unitatea militară din regiunea transnistreană (încălcare art. 2 din Protocolul nr. 4).

Decizia Comitetului de Miniștri:

Reiterând obligația necondiționată a Federației Ruse în temeiul articolului 46 paragraful 1 din Convenție de a se conforma hotărârilor Curții, Comitetul de Miniștri și-a exprimat în mod repetat îngrijorarea cu privire la neplata de către autoritățile ruse a satisfacției echitabile acordate de Curte și a faptului de neprezentare a planului de acțiuni cu privire la măsurile concrete luate sau planificate pentru executarea acestor hotărâri.

Comitetul de Miniștri a somat în mod repetat autoritățile ruse să procedeze la plata satisfacțiilor echitabile, împreună cu dobânzile acumulate și să prezinte imediat un plan de acțiuni. În absența unui plan de acțiune, delegații au solicitat Secretariatului CM să pregătească o analiză a măsurilor

necesare pentru executarea acestor categorii de hotărâri, în contextul constatărilor Curții și a informațiilor relevante actuale.

Comitetul de Miniștri a decis să continue examinarea acestui grup de cauze la una dintre ședințele din 2024, în urma evaluării analizei pregătite de către Secretariat.

Reamintim că Asociația Promo-LEX nu doar că a reprezentat interesele a cca 2000 de reclamanți în fața Curții Europene a Drepturilor Omului, dar continuă să informeze Comitetul de Miniștri despre situația actuală a drepturilor omului din stânga Nistrului pentru executarea corespunzătoare a hotărârilor CtEDO. Considerăm că executarea eficientă și plenară a hotărârilor CtEDO în cauzele transnistrene reprezintă o premisă fundamentală în asigurarea drepturilor omului din stânga Nistrului.

Decizia CM din 7 iunie 2023, poate fi accesată [aici](#).

Mai multe detalii despre grupul de cauze Mozer [aici](#).